

Sygn. akt II UK 61/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku J. K.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

o wznowienie postępowania przed organem rentowym w sprawie zaliczenia do wysługi emerytalnej okresu pracy i ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 sierpnia 2014 r., skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 maja 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 maja 2013 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację wnioskodawcy J. K., od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 25 kwietnia 2012 r., w sprawie przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. o wznowienie postępowania przed organem rentowym w sprawie zaliczenia do wysługi emerytalnej okresu pracy i ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji jak i ocenę prawną, że w sytuacji prawnej wnioskodawcy nie ma podstaw do wznowienia postępowania przed organem rentowym, gdyż nie zostały przedstawione nowe dowody lub ujawnione nowe okoliczności, które mają wpływ na prawo do świadczeń albo ich wysokość – art. 33 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym

funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 667 ze zm.).

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 33 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy poprzez przyjęcie, że brak jest przesłanek do wznowienia postępowania, art. 15 i 16 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy w związku z art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), oraz przepisów postępowania – art. 401¹ k.p.c. przez uznanie, że w wypadku wnioskodawcy nie zachodzą okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania w sprawie wysokości emerytury, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i jego zmianę poprzez orzeczenie o wznowieniu postępowania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona treścią art. 16 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, a w ocenie pełnomocnika wnioskodawcy nowa podstawa prawna zwolnienia wnioskodawcy ze służby stanowi nową okoliczność, uprawniającą do złożenia wniosku o przeliczenie pierwotnie przyznanego świadczenia emerytalnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 499), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia

prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, stąd też ewentualna możliwość dalszego postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe (por. art. 177 ust. 1 Konstytucji), które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeżeli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437).

Wobec wątpliwości sformułowanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przypomnieć, że nowe okoliczności i nowe dowody, o których mowa w art. 33 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, to okoliczności i dowody, które istniały w dacie wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń z ubezpieczenia

(zabezpieczenia) emerytalnego, lecz nie zostały uwzględnione przez organ rentowy. Chodzi zatem - analogicznie jak w przypadku ponownego ustalania prawa do świadczeń lub ich wysokości na podstawie art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - o ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji przyznającej świadczenia, co zobowiązuje lub uprawnia organ rentowy do wszczęcia postępowania o ponowne ustalenie prawa do świadczeń na podstawie tego przepisu, jeżeli okoliczności te mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Nie muszą to być okoliczności, na które osoba ubiegająca się o świadczenia nie mogła powołać się w poprzednim postępowaniu, co odnosi się także do organu rentowego. Mogą to być takie okoliczności, które powinny być znane przy dołożeniu minimum staranności, jednak na skutek błędu lub przeoczenia nie zostały uwzględnione w poprzednim postępowaniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2004 r., II UK 228/03, OSNP 2004 nr 19, poz. 341). W konkluzji należy stwierdzić, że warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń na podstawie art. 33 ustawy jest ujawnienie nowych okoliczności lub nowych dowodów, które istniały w dacie wydania decyzji przyznającej prawo do emerytury, a nie zostały uwzględnione przez organ rentowy, który wydał taką decyzję (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001 r., II UKN 182/00; OSNAPiUS 2002 nr 17, poz. 419). Tym samym nie można uznać, że zmiana pierwotnej podstawy zwolnienia wnioskodawcy ze służby i wydanie nowego rozkazu personalnego zawierającego prawidłową podstawę prawną zwolnienia stanowi nową okoliczność lub dowód w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.